AFGHAN GERMAN ONLINE
http://www.afghan-german.com
http://www.afghan-german.de
افغان جرمن آنلاین

مسئوولیت متن و شکل بدوش نویسندهٔ مضمون میباشد، عقیدهٔ نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاین نمی باشد

پوهندوی آصف بهاند

۲۰۲۶/۰۱/۱۲

ټول عمر له کتاب، مطالعې او فرهنګ سره

د استاد حبيب‌الله رفيع ژوند او فرهنګي هڅو ته يو ځغلندنظر

څلورمه او وروستۍبرخه

استاد حبيب‌الله رفيع د نورو قلموالو د نظرياتو په هنداره کې:

د رفيع صاحب د علمي شخصيت او فرهنګي کارونو په باب په بېلابېلو وختونو او ځايونو کې ګڼو قلموالو او د نظرخاوندانو خپل نظريات څرګند کړي دي، ما د ځينو قلموالو نظريات راخوندي کړي دي، دلته يې له تاسو درنو لوستونکو سره شريکوم:

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولـئ

عتیق‌الله اعظمي:

استاد رفیع خپل ټول عمر له پښتو ځار کړی، د پښتو لیلا ناوې د سینګار لپاره یې شپه او ورځ یوه کړې او کار یې کړی، که د پښتني فرهنګ څېړني یو ژوندی، دقیق او علمي ادرس لرو هغه استاد رفیع دی.

که د فلکلور څېړني، ادب څېړني، لرغونڅېړني او حتا فرهنګي تاریخ یوه ژوندی اکاډمي لرو هغه استاد رفیع نومیږي.

پر پښتو ژبې د استاد رفیع ډېر احسانونه دي، نو پښتو خو به خود وایي:

په تا دې هېڅ نه کیږي یاره

استاد ته د روغ صحت دعا کوم او پښتانه دې خدای د دغه بې ریا عالم له سیوري نه بې برخي کوي.

عصمت قانع:

«نن دوې سوژې ذهن ته راغلي
دېخواني جمهور رئیس حامد کرزي دعمر ۶۷ کالونه پوره شوي وو
او دافغانستان دملي شرف دتعبیر دخوب یو کمزوری او مریض تعبیرونکی حبیب الله رفیع اتیاکلن شوی وو
ماته تر هر څه حبیب الله رفیع رفعت او لوړتیا درلوده
استاد حبیب الله رفیع لکه څنګه چې رفیع تخلص کوي همدومره رفعت او لوړتیا یې ساتلي وه
زه نوی ځوان وم دپېښور په کوڅو کې مې دجهادیانو دباچاهي او خاني تماشه کوله
زما په شمول ټول قلموال دتنظیمونو پر حلوا بوښیدل
خو تنها حبیب الله رفیع وو چې دتنظیمونو دروازه یې نه ټکوله
او دافغانستان دوحدت سرېنده یې غږوله
که څه هم دې سرېندې ته جهادي ذوق غوږ نه نیولو
خاطره لرم
کله چې مو سید بهاء الدین مجروح دپېښور دغریب اباد په هدیره کې پر لحد سپارلو
هیڅا هم دپاکستان دڅار په وجه طبعي ژړا نه شوای کولای
خو تنها رفیع صاحب دوجدان دلوړتیا او رفعت پر لوړه غونډۍ بېدریغه وژړل
رفیع صاحب ددیموکراسی پر کرسی هم دملي تعریف داخلاقو په حکم دمه ونه کړه
نه ارګ ته ورغئ او نه دامتیاز دصف ګلبرګ ته
فقیر او بېنوا پاتي شو
خو رفیع او سرلوړی
ستر حبیب الله رفیع ته دې په پردیسی او بیوسی کې دژوند اتیایمه کلیزه مبارکه وي
رفیع صاحب قرضداره دې یم»

احمدولي اڅکزی:

«احمدولي اڅکزي د خپلو نورو فرهنګي خدمتونو په لړ کې دا هم غوښتل چې هر ډول پښتو مواد په ډیجیټل توګه د نړۍ له هر کونج څخه د انټرنټ په مرسته د لاسرسي وړ وګرځي. دا کار ده پیل کړ او د افغانستان د علومو اکادیمی د خپروکړو کتابونو په برخه کې د استاد رفیع د علکي مینې او مرستي یادوه داسي کوي:

«... دا چي زه آلمان کي وم نو ماته معلومه وه چي د چاپ د حقونو موضوع جدي ده. له دې کبله مخکي له دې چي زه پښتو قاموسونه آنلاین کړم، نو ما وغوښتل چي د علومو د اکادمی لخوا چاپ شوو قاموسونو د ډیجټل او آنلاین کولو رسمي اجازه ترلاسه کړم.
زما او د پروژې خوشقسمتي وه چي مخکي له دې چي زه لکه له نورو دروازو مایوسه شم او دغه پروژه په خپله نطفه له غورځېدو مخکي لا مړه شي، زما تماس د محمد نبي تدبیر صاحب په منځګړیتوب د قدرمن محترم فاضل او زما محسن استاد حبیب الله رفیع سره وشو. هغه د علومو په اکادمۍ کي په اړونده څانګه کي کار پیل کړی و. دغه عظیم انسان او د پښتو ژبې محسن په مشرانو کي لومړی کس و چي زما په خبره یې اعتبار وکړ او لا مهم د پښتو د ډیجیټلایز کولو د اړتیا زما دلایل یې درک کړل.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

فاضل استاد د کابل د درني علومو اکاډمی او زما ناچیز تر منځ یو داسي قرارداد یا تړون راوکړ چې په پایله کې یې ماته اجازه راکړله شوه چې زه د دغي اکاډمی ټول پښتو قاموسونه ډیجیټل او آنلاین کړم. هغه شرایط چې په یاد تړون کې پر ما اېښودل شوي ول، الحمدلله زه تر نن پوري ورته ژمن پاته شوی یم.
د پښتو ژبې د بې ساري خادم استاد رفیع عمر اتیا کالو ته ورسېد. دا چې هغه د پښتو ادب او متن پوهنې لپاره څومره لوی لوی خدمتونه کړي دي، په هغه خو به تاسو ټول خبر واست. دا چې هغه د پښتو د ډیجیټلایز کولو اهمیت څومره وختي نه یوازې درک کړی و، بلکه په عمل کې یې ورسره دومره لویه مرسته کړې وه، په هغه هکله دا دی ما نن معلومات درسره شریک کړل.
الله دې استاد رفیع ته له خوښیو، روغتیا او لا نورو بریالیتوبونو ډک ژوند ورکړي. الله دې ورته په دنیا او آخرت کې د پښتو ژبې سره کړې مینې، وفا او خدمت عوضونه ورکړي. آمین
فاضل استاده، ستا له احسان څخه او پر یو زلمي د دومره لوی اعتبار څخه ډېره ډېره زیاته مننه.
احمد ولي اڅکزی، د ۲۰۲۵ کال د ډسمبر ۲۵مه نېټه»

عبدالهادي هادي:

«استاد حبیب الله رفیع تر نیمي پیړی زیات د افغانستان ادبیاتو، تاریخ او علم ته خدمت کړی او د ژوندي پوهنتون حیثیت یې خپل کړی.»

محمداسماعیل یون:

«د پښتو ادب یوه ژوندۍ اکاډمي
د پښتو ادب ، د څېړنې ، پلټنې او شننې په برخه کې ډېرو پوهانو خپل زیار ګاللی او ډېر علمي خدمات یې وړاندې کړي دي ، خو په تېره نیمه پېړۍ کې د استاد حبیب الله رفیع او استاد سرمحقق زلمي هېوادمل خدمتونه د ځانګړې یادونې او قدرونې وړ دي.دوی دواړه بیا د ژوندیو او ګرځنده اکاډمیو حیثیت لري، دواړه ملګري هم دي او دواړه دې خدای تر ډېره ژوندي لري. دا څو موده کېږي چې د استاد حبیب الله رفیع د سختې ناروغۍ خبرونه خپرېدل ان د مړینې دروغجن خبر یې هم د رسنیو په څېو خپور شو ، چې زمونږ د ټولو هېوادوالو ، په تېره بیا د فرهنګیانو زړونه یې سخت وردرول ، خو د خدای ج فضل و ، ډېر ژر د استاد د روغتیا خبرونو زمونږ زړونه بېرته خوشاله کړل. نن مې ښاغلي تدبیر ته زنګ وواهه چې د استاد د روغتیا پوښتنه وکړم او یا یې له نږدې لیدو ته ورشم. تدبیر صیب وویل چې استاد بېخي ښه دی څنګ کې مې دی او وایي که تلوېزیون کې یې مونږ دې لیدو ته درځو ، ما ویل استاد د ګرځېدو دی ؟ تدبیر وویل هو بېخي ښه دی ، ګرځېدل ورته ښه دي او کور کې یې زړه هم تنګ وي ، ډاکټر ورته ویلي چې څومره ګرځېدلی شي ګرځه ، ما ویل بیا خو بېخي ښه ده ، دلته به لږ پلی هم وګرځي.
نیم ساعت وروسته دواړه ژوندون تلویزیون ته راغلل ، د استاد په لیدو ډېر خوشاله شوم ، لکه څوک چې د کلونو ورک او اوبو وړی عزیز او قریب بیا ژوندی او له نږدې وګوري. د استاد نوراني څېرې او پر ځان باور ډېر خوند راکړ. ښه اوږد ادبي بنډار مو وکړ، بیا ما او تدبیر صیب د هغه علمي سیمینار او غونډې طرحه له استاد سره شریکه کړه چې ټاکل شوې وه د استاد تر ناروغۍ وړاندې دا علمي غونډه جوړه شوې وای ، خو د استاد د ناروغۍ له امله وځنډېدله.له نېکه مرغه چې استاد زمونږ له طرحې سره موافقه وکړه ، نو ځکه مو وټېیله چې ډېر ژر د استاد د ژوند ، خدمتونو ، اثارو او افکارو په باب یوه درنه علمي غونډه جوړه کړو .
نن مازیګر ډېر خوږ و، یو دروند استاد ، د پښتو ادب یو لوی خدمتګار او د ملي فکر یو ستر مبلغ مې په خپلو سترګو روغ رمټ ولید او د زړه سترګې مې پرې خوږې شوې، خدای ج دې د استاد صحت نور هم پسې ښه کړي او اوږد عمر دې ور په برخه کړي.»

شریف‌الله دوست سرواني:

«استاد په شپاړس کلنۍ کښې علمي او عملي فرهنګي هڅې پیل کړي تر دا مهاله یې شاوخوا ۲۰۰ آثار لیکلي.
د افغانستان له پاره یې علمي, ادبي,تاریخي او فوکلوریک خدمتونه د قدردانۍ وړ دي. زما هره ورځ مخامخ لارښود استاد دی,ډېر څه مې ورڅخه زده کړي دي د احسان یې قرضدار یم.

عمر یې اوږد رمټ صحت یې په برخه.»

استاد دمګړی د کاناډا په کلګري ښار کښې استوګن دی»

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

خالق رشید:

«داستاد رفیع صاحب کالیزه دې مبارکه وي!

د هغه لوی انسان کالیزه چې ټول عمر او قلم یې دخواږه او سرلوړي افغانستان دتاریخ، فرهنګ او ادب دپرتم پیژندنې له تلپاتې ویاړ سره مل اوملګرې شو.

دهغه لوی لیکوال کالیزه چې دهیواد سرلوړي یې په ازادۍ کې ولیدله او ویې ستایله، دهغه لوی انسان لیکوال کالیزه چې زموږ دتیرو نسلونو علمي او ادبي میراثونه یې په خپلو نه ستړي کیدونکو هڅو سره زموږ په وړاندې په خپل ټول پرتم سره په نننه اوکیښودل...

هو، دهغه لوی انسان کالیزه چې سلګونه علمي او ادبي اثار یې د علومو په بیلا بیلو برخو کې زموږ په کتابتونو کې زموږ لار ښود شول اوموږ ونه شوای کولای چې د زماني په نادان چل ول کې د ده قدر دانی وکړو...

هو، دهمدغه لوی انسان درنه او ویاړلې کالیزه دې مبارکه وي!

استاد ته له لوی خدایه داوږده اوپرتمین عمر او روغتیا هیله من یم ....

دپښتو دامیل ګله هنګامي به درته بولم
دغوټیو ارزو ګانو ترانې به درته بولم»

د استاد رفیع د ژوند او فرهنګي کارونو په باب یومستند (د زرینو پاڼو په لټه، د استاد رفیع د ژوند او کار مستند) هم جوړ شوی دی، چمتوکونکی یې محبوب‌الله‌خان دی او افغان هنر پرودکشن تولید کړی دی. مینه‌وال کولای شي په لاندې لینک کې یې وګوري:

https://www.youtube.com/watch?v=6BZ9UZ4HIl8

استاد حبیب‌الله رفیع ته له ښې‌روغتیا سره

د اوږده پرباره ژوند هیله کوم!

نوربیا

د لیکوال نورې لیکنې په لاندې لینک کې لوستلای شئ:

http://afghan-german.com/tahLiLha/EditAutor.aspx?95

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له راالیرلو مخکې په ځیر و لولئ